မာ တိ ကာ

၁။ စီစဉ်သူစကား
၂။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဘဝဖြစ်စဉ် နေ့စွဲများ – **၉**
၃။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဘဝဖြစ်စဉ်နေ့စွဲများ(ရှင်းလင်းချက်).– **၂၁**
၄။ အမှာစာ – **၂၉**
၅။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဆောင်းပါးများ၊
မိန့်ခွန်းများ၊ လက်ရေးစာမူများ – **၃၁**
၆။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဆောင်းပါးများ၊ မိန့်ခွန်းများ၊
လက်ရေးစာမူများအတွက် ရှင်းလင်းဖြည့်စွက်ချက် – **၁၀၅**
၇။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ်စာတမ်းများနှင့်
ဝတ္ထုဆောင်းပါးများ – **၁၁၁**
၈။ နောက်ဆက်တွဲ – **၁၅၉**
၉။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ်စာတမ်းများနှင့်
ဝတ္ထုဆောင်းပါးများအတွက် ရှင်းလင်းတင်ပြချက် – **၁၆၃**
၁၀။ ဦးမောင်မောင်(စိုးရှိန်) ကိုယ်ရေးအကျဉ်း – **၁၆၇**
၁၁။ ဆရာဦးမောင်မောင်(စိုးရှိန်)၏ စာစုဆောင်းပါးများစာရင်း – **၁၆၉**

၃။ တင်မြင့်၊ ဦး။ **'ဆရာဒကာ ရှင်းရှင်းနှင့်ဘွင်းဘွင်း'** ရေးသူ သခ်ီ၊ ရှုမဝ၊ အတွဲ ၂၃၊ အမှတ် ၂၆၈(စက်တင်ဘာ၊ ၁၉၆၉)၊ ၄၅–၄၉။

၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၄ ရက်နေ့၊ နံနက် ၉ နာရီတွင် နိုင်ငံတော် ညဝါဒစရိယ အထက်အောက် ဆရာတော်ကြီးများထံ အဖူးအမြော် ရောက်စဉ်က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဆရာတော်ကြီးတို့ အပြန် အလှန် လျှောက်ထားမိန့်ကြားပုံများကို ပြန်လည်ရေးသားထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အမှတ်စဉ် ၁၆၉ ကိုလည်း ကြည့်ပါ။

၄။ ဗမိုး။ **'အောင်ဆန်း=ချာချီ+ဝယ်လင်တန်'** မြဝတီ၊ အတွဲ ၁၇ (ဇူလိုင်၊ ၁၉၆၉)၊ ၃၂–၃၄။

၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် ကန္ဒီဆွေးနွေးပွဲသို့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တက်ရာ ဆွေးနွေးပွဲအပြီး လူချင်းခွဲခါနီးတွင် မောင့်ဘက်တန်က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ချာချီဖြစ်ချင်သလား၊ ဝယ်လင်တန် ဖြစ် ချင်သလားဟု မေးသောအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ဆောင်းပါးရှင် ဗမိုးက မောင့်ဘက်တန်သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ စွမ်းဆောင် ချက်ကို မျက်ကွယ်ပြုထားသည်ဟု အကြောင်းပြဆိုထားသည့် ဆောင်းပါး။

၅။ ဗမိုး၊ ဦး။ **'ဗိုလ်ချုပ် ဘာပြန်ပြောခဲ့သနည်း'** မြဝတီ၊ အတွဲ ၁၈(ဇန်နဝါရီ၊ ၇၀)၊ ၁၇၉–၁၈၀။

ကန္ဒီဆွေးနွေးပွဲအပြီးတွင် မောင့်ဘက်တန်က ဗိုလ်ချုပ်အား 'ချာချီ ဖြစ်ချင်သလား၊ ဝယ်လင်တန် ဖြစ်ချင်သလား'မေးခဲ့ရာ ဗိုလ်ချုပ်က မည်ကဲ့သို့ ပြန်ဖြေသည်ကို အတွေးပေါက်ပုံ ဆောင်းပါး။

၆။ မြင့်ဦး၊ ဗိုလ်(ကုန်သွယ်ရေး ၉)။ **'ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ တစ်တစ်ခွခွ မိန့်ခွန်းတိုတစ်ရပ်'** ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး ငွေရတုသဘင် စာစောင်(၂၇၊ ၃၊ ၇၀)၊ ၂၁။

ကျုံပျော်စာပေမှ ထုတ်ဝေသော **မေ့ပျောက်၍ မရသော အောင်ဆန်း** (အမှတ်စဉ် ၁၁၉)တွင် ပါရှိသည့် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊

မေလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် သရက်ချောင်းရွာ၌ ပြောကြားသည့်မိန့်ခွန်း ကို ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

၇။ သန်းထိုက်(ရွာသစ်ကြီး)။ **'ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတွင် အတန်း ခွဲခြားမှုညာဉ် မရှိ'** ရှေ့သို့၊ အတွဲ ၁၆၊ အမှတ် ၃(၁၊ ၁၊ ၇၀)၊ ၄–၅။

၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် အတွင်းဝန်များရုံး၌ မင်းစေလုပ်ခဲ့သူတစ်ဦးက ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်ဝန်ကြီးဌာန ရုံးခန်းတွင်း၌ ပြသသော Objective Burma အမည်ရှိ ရုပ်ရှင်ပြပွဲ၌ ဆောင်းချင်းယှဉ်ထိုင်မိ သူ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအပေါ် ထင်မြင်ချက်ဆောင်းပါး။

၈။ သိန်းအောင်(ယောနင်း)။ **'လူငယ်တွေရဲ့ဗိုလ်ချုပ်'** ဖက်ဆစ် တော်လှန်ရေး ငွေရတုသဘင်စာစောင်(၂၇၊ ၃၊ ၇၀)၊ ၆၀–၆၄။

၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင် ရဲညွန့်သုံးကျိပ် ရွေးချယ်ပွဲ၌ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း မေးခွန်းထုတ်ခဲ့ပုံ၊ မူလတန်းစစ်ကျောင်းသား ပထမ အပတ် ၃၁ ဦးနှင့် မူလတန်းလေကြောင်းစစ်ပညာသင် ၁၈ ဦးတို့ ကို ဘုရင်ခံ၏ အိမ်ဟောင်းတွင် ထမင်းစားပွဲဖြင့် ဧည့်ခံကျွေးမွေး ရာ၌ လူငယ်ရဲဘော်များကို ဂရုစိုက်ပုံကို ဖော်ပြထားသည့် ဆောင်းပါး ဖြစ်သည်။

၉။ အောင်သန်း၊ ဦး။ **'အောင်ဆန်းမိသားစု'** ရန်ကုန်၊ ဥဒါန်းစာပေ၊ ၁၉၇၀၊ စာမျက်နှာ ၅၀၂။

'အောင်ဆန်းမိသားစု'ဟု နာမည်တပ်ထားသော်လည်း စာအုပ် တစ်ဝက်မျှသာ မိသားစုအကြောင်း ပါရှိသည်။ ကျန်သည့် စာအုပ် တစ်ဝက်တွင် အောင်ဆန်း–အက်တလီစာချုပ်(မူရင်းနှင့် ဘာသာ ပြန်)နှင့်တကွ ဗိုလ်ချုပ်၏မိန့်ခွန်းအချို့ကို ထည့်သွင်းထားသည်။

မာတိကာတွင် 'ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ပင်လုံမိန့်ခွန်း(မူရင်း) ၃၀၁ နှင့် (မြန်မာပြန်) ၃၁၉'ဟူ၍ ရိုက်နှိပ်ထားသော်လည်း အမှန် မှာ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့် အင်္ဂလိပ်ကုန်သည်ကြီးများ အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသည့် မိန့်ခွန်း ဖြစ်သည်။

၃၇။ **'မြို့လုံးကျွတ် အစည်းအဝေးကြီးတွင် မြွက်ကြားသော စစ်ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်း'** ဗမာ့ခေတ် သတင်းစာ(၁၈၊ အောက်တိုဘာလ၊ ၁၉၄၄)။

၁၅၊ ၁၀၊ ၄၄ နေ့တွင် ရန်ကုန် ရုပ်ရှင်ရုံနှင့် ကန်တော်မိတ်ရုံ ၂ ရုံတွင် ဆက်လက်ကျင်းပသော မြို့လုံးကျွတ် အစည်းအဝေး ကြီး၌ မြွက်ကြားသည့် မိန့်ခွန်း။ တပ်မတော်သည် ပြည်သူ့ တပ်မတော်ဖြစ်၍ တိုင်းသူပြည်သားအပေါင်းက ငွေအင်အား၊ လူအင်အား အကူအညီပေးကြရန် တိုက်တွန်းဟောပြောချက်။

၃၈။ **'အားမရှိလျှင် လူရာမဝင်၊ အခွင့်အရေး ရမည်မဟုတ်'** မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ(၂၊ ၁၁၊ ၄၄)၁–၂။

၁၉၄၄ ခု၊ အောက်တိုဘာလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ကန်တော်ကြီး အေးကျွန်းရိပ်သာဌာန(အလယ်ကျွန်း)တွင် ကျင်းပသည့် မြို့လုံး ကျွတ် အစည်းအဝေး၌ စစ်ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပြော ကြားသည့် မိန့်ခွန်း ဖြစ်သည်။

ထိုမိန့်ခွန်းတွင် ယခင်တပ်မတော်ကြီးမှ အစည်းအဝေး ပြုလုပ် ရာတွင် နေရာကလည်း ကျဉ်း၊ မြို့သူမြို့သားများ စိတ်အား ထက်သန်စွာဖြင့် လာရောက်သော်လည်း အသံချဲ့စက်ပျက်နေ၍ ကောင်းမွန်စွာ မကြားရကြောင်း၊ အလှူငွေများလည်း အားရ လောက်အောင် မရရှိသဖြင့် နောက်တစ်ကြိမ် စိတ်မကျေပွဲအဖြစ် အစည်းအဝေး ထပ်မံ ပြုလုပ်ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မည်သည့် တိုင်းပြည်တွင်မဆို စစ်အခြေအနေကိုလိုက်၍ ဥပဒေများထုတ် ပြီး ပစ္စည်းများကို ထိုက်သင့်သလို သိမ်းယူကြောင်း၊ မြန်မာပြည် တွင်မူ စေတနာရက်ရောသော ပြည်သူပြည်သားများ၏ စိတ် ဓာတ်ကိုသိ၍ ယခုကဲ့သို့ အလှူခံရခြင်းဖြစ်ကြောင်း။

တိုင်းပြည်တွင် အင်အားရှိရန်လိုကြောင်း၊ အားရှိမှ လူရာဝင် မည်ဖြစ်ပြီး လူစွမ်းမှ နတ်မမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဗမာ့တပ်မတော် သည် တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုးအတွက် ရင်ကို မြေကတုတ်လုပ်ပြီး ကာကွယ်ပေးရန် အသင့်ရှိကြောင်း၊ အားရှိစေရန် တိုင်းပြည်က

မြေတောင်မြှောက်ပေးရန်သာလိုကြောင်း၊ ဗမာ့တပ်မတော်သည် ကြေးစားတပ်မတော်မဟုတ်ဘဲ တိုင်းပြည်၏တပ်မတော် ဖြစ် ကြောင်း၊ ဗမာ့တပ်မတော်တွင်ရှိသော လက်နက်များမှာလည်း တိုင်းပြည်ကို ကာကွယ်ရန်အတွက်သာဖြစ်ကြောင်း အစရှိသည် များ ပါဝင်သည်။

၃၉။ **'ကမ္ဘာ့အလားအလာနှင့် လူငယ့်တာဝန်'** တော်လှန်ရေးနေ့ စာစောင်(မတ် ၂၇၊ ၁၉၅၁)၃၅–၃၈။

ရန်ကုန်နေပြည်တော် အရှေ့အာရှတိုက်လူငယ်များ အစည်း အရုံး ဌာနချုပ်တွင် ၁၃၀၆ ခု၊ နတ်တော်လဆန်း ၅ ရက် (၁၈၊ ၁၁၊ ၄၄)နေ့က စစ်သေနာပတိ စစ်ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဟောပြောသည့် မိန့်ခွန်း။ မိန့်ခွန်းအတိုချုပ်မှာ 'ကမ္ဘာ့အကြောင်း နားလည်မှ မြန်မာ့အကြောင်း နားလည်မည်ဖြစ်၍ ကမ္ဘာ့ရေးရာ များကို သိရှိထားသင့်ကြောင်း၊ အစစ အရာရာတွင် ပြောင်းလဲ တိုးတက်နေခြင်းကြောင့် မြန်မာလူငယ်များကလည်း ဂျပန်၏ စိတ်ဓာတ်ကို အတုယူကာ အင်္ဂလိပ်၏ အလေ့အထကို အတုယူ ပြီး အရည်အချင်းနှင့်ပြည့်စုံအောင် လုပ်ကြစေလိုကြောင်း၊ လူငယ် များသည် တောကြိုတောင်ကြားများသို့ အနစ်နာခံ၍ သွားရောက် ပြီး တိုင်းရင်းသားများကို ကူညီသင့်ကြောင်း၊ လူငယ်တို့၏ တာဝန် ကို သိရှိဖို့လိုကြောင်းပင် ဖြစ်သည်။

၄၀။ **'မိန့်ခွန်း'** သူရိယသတင်းစာ(၂၀၊ ၈၊ ၄၅) ၁–၂။

၁၉၄၅ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့ ကန်တော် ကြီး နေသူရိန်ရုံ၌ကျင်းပသည့် လူထုအစည်းအဝေးတွင် ပြော ကြားသည့် မိန့်ခွန်း ဖြစ်သည်။

၄၁။ **'ကူညီကြပါ'** ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်အတွက် ရန်ပုံငွေထည့်ဝင် ကြရန် မေတ္တာရပ်ချက်။ **လက်ရုံးဂျာနယ်**၊ အတွဲ ၁၊ အမှတ် ၅ (၁၊ ၁၁၊ ၄၅)၃၂။

မြန်မာပြည်သူပြည်သားအပေါင်းတို့ ...

ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ချုပ်သည်